

Hadithi ya Mathewson ya Hotuba ya 3 ya Biblia - Manabii

© 2024 Dave Mathewson na Ted Hildebrandt

Huu ni hotuba ya tatu ya sita ya Dk. Dave Mathewson kuhusu hadithi ya Biblia. Katika somo hili la tatu, atashughulikia manabii na mada kuu tano, mada za ardhi, agano, hekalu, watu wa Mungu, na ufalme. Dave Mathewson.

Sawa, tumekuwa tukizungumza kuhusu hadithi ya Biblia, na nilipendekeza kwamba ingawa Agano la Kale na Jipya linajumuisha aina mbalimbali za vitabu na aina za fasihi zilizoandikwa kwa madhumuni tofauti na kwa nyakati na mahali tofauti, kuna simulizi ya msingi au hadithi ya msingi ambayo inaunganisha vitabu, ambayo vitabu tofauti vinathibitisha. Na tena, sitaki kupendekeza kwamba kila aya ya mwisho katika Agano la Kale na Jipya kwa namna fulani inapinga moja kwa moja au inahusiana na hadithi, lakini badala yake kupendekeza kwamba hati kwa ujumla na harakati kuu na mada kuu na madhumuni makuu ya vitabu hutegemea na kufichua hadithi hii. Na tulisema hadithi hiyo inarudi nyuma hadi kwenye Mwanzo sura ya kwanza na ya pili na ya tatu, mwanzo wa hadithi au mazingira, ambapo Mungu kama Muumba mkuu wa ulimwengu huumba wanadamu, huumba watu wake, watu ambao ataingia nao katika uhusiano, uhusiano unaofanana na uhusiano wa agano unaopatikana katika sehemu nyingine ya Agano la Kale.

Mungu anaingia katika uhusiano na watu wake. Anawatengenezea mazingira yanayofaa kuishi. Anawapa ardhi, uumbaji kama zawadi ya neema ambayo wanapaswa kutunza na kulinda.

Anawaweka wanadamu katika bustani ya Edeni, patakatifu pake, mahali ambapo Mungu atakaa na watu wake. Wanapaswa kulinda na kushika hiyo. Na wanadamu wamepewa mamlaka ya kuwakilisha utawala wa Mungu, kueneza utawala wa Mungu, kueneza utukufu wake katika uumbaji wote.

Hata hivyo tuliona kwamba ubinadamu unashindwa katika hilo, na kwa sababu ya dhambi, Adamu na Hawa wanafukuzwa kutoka katika nchi hiyo ili sehemu nyingine ya Biblia, kuanzia Mwanzo sura ya nne na inayofuata, iwe hadithi ya jinsi Mungu atakavyorudisha hilo. Je, Mwanzo 1 na 2 zitarejeshwaje? Lakini pia tuliona kwamba njia kuu ya Mungu ya kurudisha nia yake kwa viumbe vyote ililenga kuchagua taifa la Israeli. Kwa hiyo Mungu anamwita Ibrahimu.

Na tena, mada hizo zote kuu ambazo Mungu sasa anaenda kuumba watu, atawapa nchi kama mahali pa baraka, na pia atakaa nao katika umbo la hekalu. Pia anaingia katika uhusiano wa agano kupitia kwa Abrahamu na kisha kupitia Musa na watu. Watu wanapaswa kuangazia utukufu wa Mungu.

Wanapaswa kuakisi utawala wa Mungu katika uumbaji wote ambao hatimaye utafanyika kupitia mfalme wa kizazi cha Daudi ambaye atatawala juu ya watu na kwa niaba ya watu, kueneza utawala wa Mungu katika viumbe vyote. Kwa hiyo kwa ujumla, hadithi ya Biblia inahusu jinsi gani viumbe vyote vinaweza kuwa makao ya Mungu pamoja na watu wake aliowaumba? Na tena, ninataka kuzingatia mada hizo chache tunaposonga kutoka kwa akaunti ya uumbaji hadi historia ya Israeli na sasa leo kuingia kwenye manabii kwa sababu tuliona kwamba historia ya Israeli kimsingi inafanana na ile ya Adamu na Hawa katika bustani ya Edeni. Kwamba kama vile Adamu na Hawa walivyotenda dhambi na kushindwa kushika agano na uhusiano wao na Mungu, vivyo hivyo, Israeli walishindwa kutunza uhusiano wa agano na Mungu na pia walihamishwa kutoka katika nchi ambayo Mungu alikuwa amewapa na kutoka kwa uwepo wa Mungu.

Kwa hiyo hadithi basi bado inabaki bila hitimisho na kwamba ni jinsi gani viumbe vyote vinaweza kuwa makao ya Mungu na watu wake? Na kwa hivyo zile mada kuu tano ambazo tunafuatilia kupitia uumbaji na kisha katika hadithi ya Israeli ambayo

yote yanaisha kwa kutofaulu, tunataka kufuatilia ndani ya manabii sasa ili kuonyesha jinsi manabii wameunganishwa katika matarajio yao kwamba Mungu atatimiza nia yake kutoka Mwanzo 1 na 2 kwa wanadamu na kwa uumbaji wote. Sasa mada kuu tunazotaka kuangalia, nguzo ya mada, ni watu wa Mungu, agano ambalo Mungu anaweka nao, ardhi na uumbaji ambao Mungu huwapa kama zawadi yake ya neema, hekalu, bustani, mahali pa kukaa na uwepo wa Mungu pamoja na watu wake na kisha ufalme pia. Kwa sababu ya dhambi ya ubinadamu katika Mwanzo sura ya 3 basi, kuanzia wakati huo na kuendelea ubinadamu unapinga ufalme wake na kanuni na matumizi mabaya ya utawala huo kwa kupuuza muumba ambaye wanapaswa kumwakilisha.

Zaidi ya hayo, Biblia iko wazi kwamba kwa sababu ya dhambi ya wanadamu, kwa sababu Adamu na Hawa wanajaribiwa na Shetani katika Mwanzo 1 na 2, sasa ufalme unakuwa, ulimwengu unakuwa ufalme wa Shetani na uovu. Ili kwamba tena hadithi ni kuhusu jinsi Mungu atakavyooka hali hii. Mungu atauokoaje ulimwengu kutoka kwa utawala wa Shetani na jinsi wanadamu wanavyotumia kiburi utawala wao juu ya uumbaji, Mungu ataokoaje hilo na kueneza utawala wake katika viumbe vyote? Na kwa mara nyingine tena, fanya uumbaji kuwa mahali ambapo wanadamu wanaweza kukaa na ambapo Mungu anaweza kukaa katikati yao pamoja nao, mahali ambapo utawala wa Mungu umeenea juu ya viumbe vyote na Mungu sasa yuko katika uhusiano wa agano na watu wake na kama wawakilishi wake wanaeneza utukufu wake, utukufu wa Mungu na utawala wa Mungu umeenea katika uumbaji wote. Hiyo inakuwaje ukweli? Sasa kwa vile Adamu na Hawa wameshindwa, kwa vile sasa Israeli imeshindwa, manabii basi kimsingi wanazungumzia hali ya Israeli, uhamishaji unaosubiri wa Israeli au Israeli uhamishoni kwa sababu ya dhambi zao.

Na wanachofanya manabii basi ni kuyashughulikia matazamia hayo au wanatoa picha inayoeleza matarajio ya kurejeshwa zaidi ya hali yao ya uhamishoni. Kwa hiyo Israeli wataingia au tayari wako uhamishoni kwa sababu ya dhambi zao, kwa sababu ya

kuabudu sanamu, kwa sababu wamevunja agano, kama vile Adamu na Hawa walivyofanya katika Mwanzo sura ya 1 na 2, lakini sasa manabii walitazamia wakati ambapo hilo litarejeshwa . Sasa kumbuka tunachohitaji kuzingatia ni hadithi hii ya urejesho kama sura mbili.

Kwa sababu Israeli ilikuwa njia ya Mungu ya kuleta urejesho kwa uumbaji wote kutoka Mwanzo 1 na 2, na kwa sababu Israeli ilivuma pia, Mungu lazima arejeshe Israeli na uumbaji. Urejesho wa Israeli ni njia ambayo Mungu atarejesha uumbaji wote. Hivyo kurejesha Israeli, hadithi ya Israeli ni ufunguo wa kuelewa hadithi ya Mungu kushughulika na viumbe wote kutoka Mwanzo 1 na 2. Na tutaona jinsi hiyo kazi nje katika maandiko ya kinabii.

Lakini ninachotaka kufanya tunapowatazama manabii kwa ufupi ni kwamba tunapoendelea katika maandiko ni kwamba sitagusa kila kitabu cha unabii, lakini badala yake nataka kugusa sehemu kuu za maandiko ili tu kukupa maana ya kile ninachofikiri kinaweza kupatikana katika sehemu kubwa ya maandiko mengine ya unabii, na kuonyesha jinsi mada hizi tano zinazoanza katika uumbaji zinavyojitokeza kupitia hadithi ya Musa na Israeli, kuanzia na Ibrahimu na Israeli. matarajio ya kinabii kwamba Mungu kwa hakika atarejesha nia yake kwa viumbe vyote na kwa Israeli pia, hasa kurejesha Israeli ili hatimaye uumbaji wote uweze kurejeshwa. Mandhari ya kwanza basi ninayotaka kuangalia ni urejesho wa watu wa Mungu. Hili ni jambo la wazi kabisa katika maandishi yote ya unabii, na maandiko mengi ya kinabii ambayo yanazungumzia Israeli kama karibu kwenda uhamishoni au Israeli uhamishoni yote yanatarajia wakati ambapo Mungu Mwenyewe atawarudisha watu Wake kwenye uhusiano na Yeye Mwenyewe.

Kwa hiyo watu wanaonekana kuwa wametawanyika, watu wanaonekana kuwa wametawanyika kwa sababu ya uhamisho, lakini sasa andiko la unabii latazamia wakati ambapo watu wa Mungu watakusanywa pamoja wakiwa watu wamoja wa

Mungu. Kwa hiyo , kwa mfano, andiko kama Isaya sura ya 60, larejezea waziwazi kurejeshwa kwa watu wa Mungu baada ya uhamisho. Sura ya 60 inaanza, “Ondoka, uangaze, kwa kuwa nuru yako imekuja, na utukufu wa Bwana umekuzukia.

Kwa maana giza litaifunika dunia, na giza kuu litaifunika mataifa. Lakini Bwana atakuzukia wewe, na utukufu wake utaonekana juu yako.

Inua macho yako na uangalie pande zote. Wote wanakusanyika.” Kwa kurejelea watu wa Israeli, wametawanyika kwa sababu ya uhamisho. “Wote wanakusanyika pamoja, wanakuja kwako, Yerusalemu.

Mwana wako atakuja kutoka mbali, na binti yako atabebwa juu ya mikono ya wauguzi wao.” Na unaweza kusoma zaidi katika Isaya sura ya 60 na maana hii ya Mungu kuwakusanya watu wake ambao wametawanywa kupitia uhamisho na kuwarejesha, akiwaumba tena kuwa watu wake tena. Andiko lingine, na nitakachokuwa nikifanya ni kusoma tu na kutoa maoni yake juu ya idadi fulani ya mafungu ya unabii ya Ezekieli, sura ya 1 na 9 Tena. angalia mada ya urejesho wa watu wa Mungu, na uone jinsi inavyounganisha urejesho huu na hadithi inayoendelea ambayo tumeangalia kufikia sasa.

Sura ya 36 na 9 hadi 11. "Tazama sasa, mimi niko kwa ajili yenu. Nitawageukia ninyi, nanyi mtalimwa na kupandwa mbegu." Sasa sikilizeni hili, "Nami nitaongeza idadi ya watu wenu, nyumba yote ya Israeli, yote.

Mji utakaliwa na mahali palipoharibiwa, nami nitazidisha wanadamu na wanyama juu yenu. Wataongezeka na kuzaa, nami nitawafanya nyinyi kuwa na watu kama zamani zenu, nami nitawatendea mema kuliko hapo awali.” Angalia tena, hasa katika mstari wa 10 na 11, lugha hiyo ya kuzidisha watu, wao kuwa na kuzaa na kuongezeka.

Sasa kwa mara nyingine tena, Mungu anapowarejesha watu wake katika utimilifu wa nia yake kwa wanadamu wazae na kuongezeka, hilo lilipaswa kutekelezwa na Israeli, hadithi ya Israeli. Sasa Mungu anawarudisha watu wake kwenye hali ambapo watakuwa wenye kuzaa matunda, ambapo atawafanya wazae na kuwafanya waongezeke na kuongezeka hesabu, kama ilivyokuwa kusudi lake la awali katika simulizi la uumbaji. Sura inayofuata kabisa ya Ezeieli, katika sura ya 37, pia unabii wa kurudi kwa watu kutoka uhamishoni, kurejeshwa kwa watu kutoka uhamishoni.

Hapa nabii, Mungu anawasiliana na Ezeieli kupitia sanamu ya mifupa mikavu, au aina fulani ya mifupa iliyokufa, ambayo sasa inakusanyika na kufufuliwa na kupewa uhai. Na ninachotaka kuzingatia ni, angalia, nitaanza na aya ya 7, 7 hadi 10 ya Ezeieli sura ya 37, lakini nataka uzingatie aya mbili za mwisho. Ezeieli akasema, basi nikatabiri kama nilivyoagizwa.

Na nilipokuwa nikitabiri, ghafla palikuwa na kelele, na mifupa ambayo alikuwa ameona imelala kama ishara ya kifo cha Israeli kwa sababu ya uhamisho, kwa sababu ya kutengwa na nchi ya baraka na mahali pa makao ya Mungu. Basi mifupa hii ikakaribiana, mfupa kwa mfupa wake. Nikatazama, na kulikuwa na mishipa juu yake, na nyama ilikuwa imekuja juu yake, na ngozi ilikuwa imeifunika, lakini hapakuwa na pumzi ndani yake.

Kisha akaniambia, Itabirie pumzi, tabiri wewe mwanadamu, ukaiambie pumzi, Bwana MUNGU asema hivi, Njoo katika pepo nne, Ee pumzi, uwavuzie hawa waliouawa, wapate kuishi. Nilitabiri kama alivyoni muru, pumzi ikawaingia, wakaishi, wakasimama kwa miguu yao, umati mkubwa sana wa watu." Si tu kwamba wazo la umati mkubwa na idadi kubwa labda linapendekeza kuongezeka na kuongezeka kwa Mwanzo 1 na 2, lakini angalia taswira ya Mungu akipulizia uhai ndani ya miili yao isiyo na uhai . masimulizi ya uumbaji ambapo Mungu huumba wanadamu na

kumfanya Adamu kutoka katika mavumbi ya ardhi, lakini inabidi apulizie uhai ndani ya mwanadamu.

Kwa hiyo tunaona tena, kwa hakika, kiumbe kipya katika Ezeieli sura ya 37 Mungu anapoumba upya wanadamu wake, Mungu anapowaumba upya watu wake kama alivyofanya katika masimulizi ya uumbaji kwa kutoa uhai kwa miili isiyo na uhai kupitia pumzi yake. Ili tu kukupa maelezo mafupi katika andiko lingine la unabii au mfano kutoka katika andiko lingine la unabii, Zekaria sura ya 8 , pia inatazamia kurudishwa kwa watu wa Mungu kutoka uhamishoni. Katika Zekaria sura ya 8, katika mstari wa 7 na 8, Bwana wa majeshi asema hivi, Nitawaokoa watu wangu kutoka nchi ya mashariki na kutoka nchi ya magharibi.

nitawarudisha wakae Yerusalemu. Watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao katika uaminifu na haki. Hivyo kwa uwazi, Zekaria pia anatarajia kurejeshwa kwa watu wa Mungu ambapo watakuwa watu wake katika uhusiano wa agano.

Angalia mada ya watu wa Mungu haiwezi kutofautishwa na kutenganishwa na mada ya agano pia. Kwa hiyo, ona kwamba sehemu ya matarajio ya urejesho wa Zekaria ni kwamba Mungu, watakuwa watu wangu, nitakuwa Mungu wao, kanuni ya agano ambayo unaipata mahali pengine katika Agano la Kale. Kwa hiyo, sehemu ya matazamio ya kinabii katika kuakisi nia ya Mungu kwa Israeli na hatimaye kuakisi nia ya Mungu kwa uumbaji ni kurejeshwa kwa watu ambao watakuwa wengi kwa idadi na ambao wataumbwa na kupewa uhai wakiwa watu wa Mungu na ambao wataingia katika uhusiano wa agano na Mungu mwenyewe.

Hiyo inatarajia basi mada ya pili ninayotaka kuangalia, na hiyo ndiyo mada ya agano. Tuliona katika mihadhara michache iliyopita kwamba agano lilikuwa njia kuu ambayo Mungu angehusiana na watu wake. Ilikopwa, taswira ya agano inaonyesha mahusiano ya suzerainty au mikataba ya suzerainty ya Mashariki ya Karibu ya kale.

Na hivyo Mungu anaonyeshwa kuwa muumba, mtawala wa vitu vyote, ambaye sasa anaingia katika uhusiano na watu wake. Anawachukua au kumchagua kuwa watu wake na sasa atawabariki. Lakini tuliona kwamba uhusiano wa agano na kuna mgogoro kama Mwanzo 1 na 2 inapaswa kuitwa agano, lakini angalau vipengele vyote vya uhusiano wa agano vipo.

Na mahusiano ya agano ya baadaye ambayo Mungu anaanzisha na watu wake yanafanana kwa karibu na uhusiano wake na Adamu na Hawa wakati wa uumbaji. Lakini agano tuliloliona na Musa halikushindwa hata kidogo na agano hilo, bali watu walishindwa kutunza uhusiano wa agano, na kwa hiyo wakafukuzwa kutoka katika bustani ya Edeni, kutoka katika nchi. Ili Mungu basi, kupitia manabii, Mungu aahidi kuanzisha agano jipya.

Kwa mara nyingine tena Mungu ataanzisha agano jipya na watu wake ambalo halitashindwa kama vile agano la kale lilivyofanya, au bora zaidi, kama watu walivyofanya na agano la kale. Agano jipya ambalo Mungu ataanzisha pamoja na watu wake, na maandiko kadhaa ya kinabii yanatazamia jambo hilo. Tayari tumesoma Zekaria 8 na mstari wa 8, anaposema, nitawaleta wakae katika nchi, watu wake, watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao.

Hicho ndicho kiini cha kanuni ya agano tunayoipata kote katika Agano la Kale. Lakini kuna maandiko mengine ya Agano la Kale ambayo yanatarajia kwa uwazi wakati ambapo Mungu ataanzisha uhusiano wa agano jipya na watu wake katika siku zijazo atakapowarejesha. Hivyo, kwa mfano, katika Yeremia sura ya 31, ambayo ni aina ya maandishi classic kuhusiana na agano jipya, hasa kwa sababu mwandishi anatumia neno agano jipya kuelezea uhusiano huu kwamba Mungu kuanzisha upya na watu wake.

Lakini Yeremia sura ya 31 na mistari 31 hadi 34, siku zinakuja hakika, asema Bwana, nitakapofanya agano jipya na nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda. Halitakuwa kama agano nililofanya na baba zake, agano la Musa, nilipowashika mkono na kuwatoa katika nchi ya Misri, agano ambalo walilivunja, ingawa mimi nilikuwa mume wao, asema BWANA. Lakini hili ndilo agano nitakalofanya na nyumba ya Israeli baada ya siku zile, asema Bwana.

Nitaweka sheria yangu ndani yao na nitaiandika kwenye mioyo yao. Nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu. Kwa hivyo, angalia fomula ya agano.

Hawatafundishana tena, wala hawataambiana, la, Bwana; kwa maana wote watanijua, tangu aliye mdogo hata aliye mkuu, asema Bwana, maana nitausamehe uovu wao, wala sitaikumbuka dhambi yao tena. Kwa hiyo, hii inafanyika tena katika muktadha wa Yeremia kutarajia wakati wa Israeli kurejeshwa kutoka uhamishoni na Mungu kuingia, kufanya upya uhusiano wake wa agano sasa kwa njia ya agano jipya ambapo sheria ya Mungu sasa ni kweli imeandikwa juu ya mioyo yao. Andiko lingine, ingawa, ambalo pia linatazamia agano jipya, ingawa tena lugha ya neno agano haitumiki, lugha ya agano kwa wazi iko katika sehemu kadhaa, na hicho ni kitabu cha Ezekieli, ambacho pia kinatazamia wakati wa kurejeshwa kwa watu wa Mungu, kurudishwa kutoka uhamishoni.

Kwa hiyo kwa mfano, katika Ezekieli sura ya 34 na mstari wa 25, katika kutazamia urejesho huu, Mungu anamwambia Ezekieli, Nitafanya agano la amani pamoja nao, wana wa Israeli, na kuwafukuza wanyama wa mwituni kutoka katika nchi, ili wapate kukaa porini na kulala msituni kwa usalama. Lakini ona matarajio ya agano, ambayo huchukuliwa na kuelezewa kwa undani zaidi baadaye. Kwa hiyo, sura ya 36, bado inatazamia kurejeshwa kwa Mungu kwa watu wake.

Sura ya 36 na mistari ya 25 na 26, nitaunga mkono na kuanza na 24. Nitakutoa katika taifa. Kwa hiyo, hapa kuna mada ya urejesho wa watu wa Mungu.

Nitawatoa katika mataifa ambayo yametawanyika kwa sababu ya uhamisho na kuwakusanya katika nchi yenu wenyewe kutoka katika nchi zote na kuwaleta katika nchi yenu wenyewe. Na hapa kuna lugha ya agano jipya. Nitawanyunyizia maji safi nanyi mtakuwa safi kutokana na dhambi zenu zote au unajisi wenu wote.

Nami nitawatakaseni na sanamu zenu zote. Nitakupa moyo mpya na roho mpya nitaweka ndani yako. Nami nitauondoa katika mwili wako moyo wa jiwe na kukupa moyo wa nyama.

Sura ya 37 na mistari ya 26 na 27, makao yangu yatakuwa pamoja nao, pamoja na Israeli, watu wake, nami nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu. Angalia tena, kanuni ya agano. Ndipo taifa litajua ya kuwa mimi, Bwana, niwatakasaye Israeli patakatifu pangu papo kati yao milele.

Kwa hiyo, agano jipya ni njia ambayo kwayo Mungu hatimaye atashughulika na hali ya dhambi ya Israeli na hatimaye dhambi ya ulimwengu mzima anapoanzisha na kuwaumba upya watu wake na kuingia katika uhusiano wa agano nao, tena, katika kutimiza nia yake ya awali kwa ajili ya wanadamu katika njia yote ya nyuma katika uumbaji. Kwa hiyo njia kuu ambayo Mungu atatumia kushughulika na watu wake na kuingia katika uhusiano na watu wake ni kupitia kuanzishwa kwa agano jipya, ambapo atawatakaswa watu wake kutoka katika dhambi na kuwaweka upya kuwa watu wake. Atakuwa Mungu wao.

Kwa mara nyingine tena watakuwa watu wake. Mada hii ya agano na pia watu wa Mungu inahusiana waziwazi na mada inayofuata, na hiyo ndiyo mada ya nchi. Tayari

tumesoma kifungu kama Isaya sura ya 60 na mstari wa 4, pamoja na kifungu cha Zekaria 8, ambapo Mungu atawarudisha watu katika nchi.

Kwa hiyo moyo wa urejesho wa Mungu kwa watu ni kuwarudisha katika nchi, ambayo tulisema ni sehemu ya ahadi ambayo Mungu alimpa Ibrahimu, ambayo tulisema inarudi nyuma hadi uumbaji, utoaji wa neema ya Mungu wa ardhi kama mahali pa baraka, mahali ambapo Mungu angekaa pamoja au kukaa na watu wake. Kwa hiyo ona jinsi mara nyingi kurudi kwenye nchi kunatimiza fungu katika matarajio ya kinabii. Lakini cha kufurahisha, andiko la kutazama kabla ya hapo, katika Yeremia sura ya 4, nataka utambue kwa kuakisi motifu hii ya uumbaji, na ni muhimu kuelewa unapotazama maandiko ya kinabii na inazungumza kuhusu kurudi kwenye nchi, haionekani tu kuhusiana na Ibrahimu na hadithi ya Israeli, lakini mara kwa mara inaunganisha njia yote ya uumbaji.

Kwa hakika, uhamisho wa Israeli unaonekana kuwa kurudi kwa machafuko, kuharibiwa, kana kwamba ni kurudi kwa kabla ya Mwanzo sura ya 1 mstari wa 1. Kwa hiyo angalia Yeremia sura ya 4 na mistari ya 23 hadi 26 , na uone jinsi lugha inavyosisimua katika Mwanzo sura ya 1 , na dunia ikiwa bila umbo na utupu na bila uhai na ikingojea kuzaa kwa mazingira kwa watu wanaongojea kuzaa. Kwa hivyo, hii ndio maelezo ya uhamishaji. Na tena, angalia miunganisho na de-creation, machafuko, na kurudi kwa hali ya machafuko ya kabla ya ubunifu.

Mstari wa 23, Nalitazama juu ya nchi na chini, ilikuwa ukiwa na utupu, na kwa mbingu na hawakuwa na mwanga. Niliangalia katika milima na chini, walikuwa wakitetemeka na vilima vyote vililhamia huku na huko . Nikatazama, na tazama, hapana mtu hata mmoja, na ndege wote wa angani walikuwa wamekimbia.

Nikatazama, na tazama, ile nchi iliyozaa sana imekuwa jangwa, na miji yote ilikuwa ukiwa mbele za Bwana, kwa sababu ya hasira yake kali. Kwa hivyo tena, angalia

lugha, aina ya lugha ya uumbaji au kurudi kwa machafuko, hali ya kabla ya Edeni. Hakuna kuzaa matunda, hakuna mwanga mbinguni, milima inatetemeka, na vitu ni tupu na ni utupu vinangojea kitendo kipya cha ubunifu.

Na kwa hivyo kurudi kwa ardhi wakati huo, mara nyingi huonyeshwa kama kiumbe kipya au kitendo kipya cha ubunifu. Kwa hivyo kwa mfano, Isaya sura ya 51, na maandiko haya yote nitakayosoma kutoka katika maandiko ya kinabii, yote yamo katika muktadha wa kurudi kwa Israeli katika nchi. Na ninachotaka uangalie ni jinsi zinavyounganishwa na ahadi zote mbili kwa Ibrahimu, lakini pia Edeni na uumbaji kutoka Mwanzo sura ya 1. Kwa hiyo, Isaya sura ya 51 na mstari wa 2 na 3. Nitaanza na mstari wa 1. Nisikilizeni, ninyi mnaofuata haki, ninyi mnaomtafuta Bwana, liangalieni mwamba ambao mlichongwa na mlichochimbwa.

Mwangalieni Ibrahimu, baba yenu, na Sara aliyekuzaa, kwa maana alikuwa mmoja tu nilipomwita, lakini nilimbariki na kumfanya awe wengi. Kwa hiyo, kurejeshwa kwa Israeli katika nchi kunafungamana kwa uwazi na agano la Ibrahimu. Lakini sasa mstari wa 3 wa Isaya 51, kwa kuwa Bwana atafariji Sayuni, atafariji mahali pake pa ukiwa, na kulifanya jangwa lake kuwa kama Edeni, na nyika yake kama bustani ya Bwana.

Furaha na shangwe zitapatikana ndani yake, shukrani na sauti ya wimbo. Kwa hiyo urejesho wa nchi unaonekana kama urejesho wa bustani ya Edeni, kurudi kwa hali kama Edeni kutoka Mwanzo sura ya 1 na 2. Kwa hiyo tena, kurudi kwa Israeli kutoka uhamishoni kurudi kwenye nchi kunaonekana kama utimilifu wa agano la Ibrahimu na ahadi, lakini pia ahadi kwamba angekuwa na mababu wengi na Mungu angewachukua kwenye nchi, lakini pia angewapa uhusiano wa kurudishwa kwa Edeni. kwa binadamu kuishi duniani, juu ya ardhi, mahali pa kuzaa na mahali pa baraka. Kuna maandiko mengine ya Agano la Kale ingawa pia katika maandiko ya kinabii yanavyounganisha kurudi kwa Israeli katika nchi na urejesho na Edeni na pia ahadi kwa Ibrahimu, hadithi ya Israeli.

Ezekieli sura ya 36, kuna idadi ya mistari katika sehemu hii ambayo kwa wazi ni muhimu si kwa sababu tu inataja ardhi mara nyingi, lakini kwa sababu inazifunga zote mbili na ahadi ya Ibrahimu, lakini pia njia yote ya kurudi kwenye bustani ya Edeni. Kwa hiyo sura ya 36 kuanzia mstari wa 4, Kwa hiyo, enyi milima ya Israeli, lisikieni neno la Bwana, Mungu wenu. Bwana MUNGU aiambia milima na vilima hivi;

Maji bila shaka ni hivyo, na ninachotaka usikilize ni lugha ya kuzaa matunda na maji kinyume na upotevu na udhalilishaji na machafuko. Basi, Bwana MUNGU asema hivi kwa milima na vilima. Bila shaka maji yako katika mabonde, mahali palipo ukiwa, na miji iliyoachwa, ambayo imekuwa chanzo cha nyara na kitu cha kudharauliwa kwa mataifa mengine yanayozunguka pande zote.

Kwa hiyo, asema Bwana MUNGU, nasema katika wivu wangu mkali juu ya mataifa yote yaliyosalia, na juu ya Edomu yote, ambao kwa furaha ya moyo wote na dharau kuu walitwaa nchi yangu kuwa milki yao, kwa sababu ya malisho yake ili kuiteka nyara. Basi, toa unabii katika habari za nchi ya Israeli, ukaiambie milima na vilima, mifereji ya maji na mabonde; Bwana MUNGU asema hivi, Ninasema katika ghadhabu yangu, kwa sababu mmepata matukano ya mataifa. Kwa hiyo, Bwana MUNGU asema hivi, Naapa kwamba mataifa yanayowazunguka pande zote watateswa wenyewe kwa matukano.

Lakini ninyi, enyi milima ya Israeli, mtachipuza matawi yenu; basi hii inakuja kaulimbiu ya kuzaa matunda, na kuwapa watu wangu Israeli matunda yenu, kwa maana watakuja nyumbani upesi. Kwa hiyo, inahusishwa na kurudishwa kwa watu wa Mungu. Tazama sasa, niko kwa ajili yako.

nitawageukia ninyi na mtalimwa na kupandwa mbegu. Nami nitazidisha idadi ya watu wako. Na nyumba yote ya Israeli, yote, mji utakaliwa na mahali palipoharibiwa patakapojengwa upya.

Nami nitawazidisha wanadamu na wanyama juu yenu. Wataongezeka na kuzaa. Nami nitawafanya nyinyi kukaliwa nanyi kama katika nyakati zenu za kwanza nami nitawatendea mema zaidi kuliko hapo awali.

Ndipo mtajua ya kuwa mimi ndimi Bwana. Nitawaongoza watu juu yenu, watu wangu Israeli, nao watakumilikini nanyi mtakuwa urithi wao. Ambayo inaakisi ahadi kwamba wazao wa Ibrahimu wangerithi nchi.

Hutawafisha tena kama watoto. Andiko la baadaye katika sura ya 36 ya Ezekieli, mstari wa 28. Tena, yote haya ni katika muktadha wa kurejeshwa kutoka uhamishoni.

Anasema nitaunga mkono na kusoma mstari wa 27. Nitaweka roho yangu ndani yenu, hilo andiko la agano jipya, na kuwafanya ninyi kuzifuata amri zangu na kuwa waangalifu kuzishika hukumu zangu. Sasa sikiliza hii.

Kisha mtaishi katika nchi niliyowapa babu zenu. Kwa hiyo, lugha ya agano imefungamanishwa na Israeli wanaoishi katika nchi yao, ambayo inafungamana na ahadi kwa mababu, ahadi kwa Ibrahimu. Nanyi mtakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wenu.

Tena, fomula ya agano. Mstari wa 30, aya kadhaa baadaye, nitafanya matunda ya mti na mazao ya shamba kuwa mengi. Angalia lugha ya kuzaa matunda ambayo inarudi nyuma hadi Edeni, ili usipate tena aibu ya njaa kati ya mataifa.

Mstari wa 34 na mstari wa 35, ni aya mbili za mwisho nitakazosoma katika sehemu hii. Nchi iliyokuwa ukiwa italimwa, badala ya kuwa ukiwa ilivyokuwa machoni pa

wote waliopita. Nao watasema, nchi iliyokuwa ukiwa imekuwa kama bustani ya Edeni.

Na ukiwa na ukiwa wa miji iliyoharibiwa sasa inakaliwa na yenye ngome. Kwa hivyo tena, lugha hii ya kurejeshwa kwa Israeli katika nchi ambayo hapo awali ilikuwa ya kifo na machafuko na uamuzi, ambayo sasa itarejeshwa kwenye hali ya kuzaa matunda na baraka kama ilivyokuwa katika bustani ya Edeni na katika kutimiza ahadi ambazo Mungu alimpa Ibrahimu kwamba watu wake wataimiliki nchi. Yeremia sura ya 31, ili kukuonyesha tu kwamba maandiko mengine ya kinabii yanatia ndani kichwa cha kurudishwa kwa nchi kulingana na ahadi iliyotolewa kwa Abrahamu au Edeni.

Sura ya 31, Yeremia 31, na mstari wa 12. Tena, ona mada ya urejesho na watu wa Mungu. Watakuja na kuimba kwa sauti kuu juu ya mlima Sayuni, nao watang'aa juu ya wema wa Bwana, juu ya nafaka, na divai, na mafuta, na wachanga wa kondoo na ng'ombe.

Maisha yao yatakuwa kama bustani iliyotiwa maji, wala hawatazimia tena. Kwa hiyo hata Yeremia anachukua picha ya Edeni kuelezea kurudi kwa Israeli katika nchi yao ambayo Mungu amewaahidi katika utimilifu. Tena, sio tu ahadi iliyotolewa kwa Ibrahimu lakini hatimaye nia ya Mungu kwa wanadamu kutoka Mwanzo sura ya 1 na 2. Andiko la mwisho ambalo nataka kuangalia, na kuna mengi zaidi, Isaya ana idadi yao, lakini moja ambayo ninataka kuzingatia kwa muda mfupi ni Isaya sura ya 65 na mstari wa 17 hadi 20, ambayo Isaya bado anatazamia hata baada ya uhamishaji wa Mungu sasa.

Na inafurahisha kile Isaya anafanya, Isaya sasa anaenda kutazamia siku ya urejesho ambayo inazidi kurudi kwa Israeli katika nchi ya Palestina, lakini sasa atachukua mimba ya urejesho hatimaye katika suala la uumbaji mpya. Kwa hiyo, kuanzia sura ya 65 na mstari wa 17, Isaya asema, kwa maana ninakaribia kuumba mbingu mpya na

nchi mpya. Angalia ulinganifu na Mwanzo sura ya 1. Hapo mwanzo, Mungu aliumba mbingu na nchi.

Sasa Isaya asema, Mungu yu karibu kuumba mbingu mpya na nchi mpya. Mambo ya kwanza hayatakumbukwa, wala hayataingia moyoni, bali furahini na kushangilia milele kwa ajili ya haya niyaumbayo; maana nitaumba Yerusalemu uwe shangwe, na watu wake wawe furaha tele. Kwa hivyo, angalia mada ya kuwaumba upya watu na kuwarejesha watu.

Nitashangilia katika Yerusalemu na kufurahia watu wangu. Sauti ya kilio haitasikiwa tena ndani yake wala kilio cha taabu. Sasa aya mbili au tatu zinazofuata nitakazosoma, nataka uzingatie tena, Edeni na Mwanzo sura ya 1 na 2, lugha ya uumbaji.

Mstari wa 20, Isaya sura ya 65, hakutakuwa tena ndani yake mtoto mchanga atakayekufa, ila siku chache, au mzee ambaye hataishi maisha yake yote. Na kumbuka baada ya sehemu ya laana ilikuwa kuleta kifo juu ya ubinadamu. Kwa hiyo, Mwanzo, kuanzia sura ya 5 na inayofuata, kila mtu ambaye ni mtu ye yote anakufa na una hili la kujinyima mara kwa mara na fulani alikufa na fulani akafa.

Sasa unaona kifo kinabadilishwa. Kwa hiyo, hakutakuwa na mtoto mchanga ambaye anaishi siku chache tu au mtu mzee ambaye haishi maisha yote. Kwani mwenye kufa akiwa na umri wa miaka mia atahesabiwa kuwa ni kijana na aliyepungukiwa na mia moja atahesabiwa kuwa ni laana.

Watajenga nyumba na kukaa ndani yake. Watapanda mizabibu na kula matunda yake. Tena, tukikumbuka kuzaa matunda kwa Edeni.

Hawatajenga na mtu mwingine kukaa ndani. Hawatapanda na mwingine ale, kama ilivyotokea walipochukuliwa uhamishoni. Kwa maana kama siku za mti ndivyo zitakavyokuwa siku za watu wangu.

Na wateule wangu watafurahia kazi za mikono yao muda mrefu. Hawatajitaabisha bure wala hawatazaa watoto kwa msiba. Kwa maana watakuwa wazao waliobarikiwa na Bwana na wazao wao pia.

Kwa hiyo, ona basi, Isaya anatazamia wakati wa kurudishwa ambao hata unazidi sana yale yaliyotukia Israeli iliporudishwa uhamishoni. Yaani, anatazamia uumbaji mpya ulioigwa baada ya tendo la kwanza la uumbaji katika Mwanzo sura ya 1. Na tena, ona picha ya Edeni kwamba huu utakuwa wakati wa kuzaa, wakati wa kugeuza laana ya kifo, wakati wa kuzaa. Na ni jambo gani lingine la kuvutia katika mstari wa 22, ambapo inasema, kwa maana kama siku za mti zitakavyokuwa siku za watu wangu, Septuagint, tafsiri ya Kigiriki ya Agano la Kale kwa kweli inasema, kwa maana kama siku za mti wa uzima, ambayo ni maneno halisi unayopata kutoka Mwanzo, mti wa uzima ulio katikati ya bustani.

Kwa hiyo, kwa uwazi, Isaya anatazamia wakati wa kurudishwa ambao utakuwa kurudi kwa hali za Mwanzo sura ya 1 na 2 na uumbaji wa kwanza na bustani ya Edeni. Kwa hiyo kuunganishwa huku kwa ardhi ya Palestina na kurejeshwa kwa watu wa Mungu katika ardhi yao na Edeni kunaonyesha kwamba kurejeshwa kwa Israeli katika ardhi yao ndio njia ambayo kwayo ulimwengu wote utarejeshwa na kuumbwa upya katika uumbaji mpya kabisa. Kwa hivyo, tumeona maandiko ya kinabii katika kuendeleza hadithi hii, inagusa mada kuu ya watu wa Mungu, ambayo manabii walitarajia wakati ambao baada ya uhamisho, Mungu atarejesha watu katika tendo jipya la uumbaji.

Atawaumba kama watu wake. Ataingia katika uhusiano wa agano pamoja nao kwa kuanzisha agano jipya kabisa . Na pia ndipo atawarudisha katika nchi yao katika

utimizo wa ahadi aliyopewa Ibrahimu, lakini hatimaye katika utimizo wa nia ya Mungu kwa Edeni na kwa uumbaji wa kwanza ambao hatimaye utatokea katika tendo jipya la uumbaji, uumbaji mpya kabisa ambao utarejesha hali za Mwanzo 1 na 2 na hali za bustani ya Edeni, nia ya awali ya Mungu kwa watu wake.

Sasa kutajwa kwa Bustani ya Edeni na taswira ya ardhi kwa kawaida huelekeza mtu kwenye mada inayofuata, na hiyo ndiyo mada ya hekalu au bustani. Kumbuka kwamba tulisema katika Mwanzo sura ya 1 na 2, bustani ya Edeni ilionekana kuwa patakatifu, mahali ambapo Mungu alikaa pamoja na watu wake, mahali pa kupumzika pa kuwapo kwa Mungu. Wakati Adamu na Hawa wanafukuzwa na kufukuzwa kutoka kwenye bustani, mahali pa baraka na uwepo wa Mungu, basi Mungu anamchagua Ibrahimu na kisha kuunda watu wapya, watu wa Israeli, ambao ataingia nao katika uhusiano wa agano.

Na sehemu ya hayo ni kwamba Israeli wanapaswa kujenga hema na hekalu kama mahali pa kuishi kwa Mungu, kama mahali ambapo uwepo wa Mungu utapumzika na watu wake. Cha kufurahisha ingawa, tuliona idadi ya miunganisho kati ya hekalu na bustani ya Edeni, ili hekalu ni aina ya bustani ndogo ya Edeni. Hekalu ni kiini kidogo cha kile ambacho Mungu anakusudia hatimaye kuzunguka ulimwengu wote na utukufu wa Mungu na uwepo wake unaoenea kwa uumbaji wake wote.

Manabii pia kwa kawaida basi wanatarajia wakati ambapo Israeli ni nyuma katika nchi katika uhusiano wa agano na Mungu na hali ya uumbaji na Edeni kurejeshwa. Kuwapo kwa Mungu kutakuwa pia katikati ya watu wake kwa namna ya hekalu lililorudishwa au kujengwa upya. Na maandiko mengi ya kinabii yanatarajia kurejeshwa kwa makao ya Mungu na watu wake au hasa zaidi Mungu akijenga au kujenga hekalu ambapo atakaa na watu wake.

Tayari tuliangalia kwenye Zekaria sura ya 8, mstari wa 8. Hii mara nyingi inahusishwa na fomula ya agano, nitakuwa Mungu wako, watakuwa watu wangu. Hiyo inakuja katika hadithi ya ahadi ya Mungu ya kukaa katikati ya watu wake. Baadaye katika Zekaria sura ya 14, sura ya mwisho kabisa ya Zekaria, Mungu aonyesha nia yake ya kukaa pamoja na watu wake.

Mji huo utaitwa mahali ambapo Mungu anakaa. Huenda maelezo ya kina zaidi ya maelezo ya kurejeshwa kwa hekalu la Mungu kuwa makao yake pamoja na watu wake yanapatikana katika Ezeieli sura ya 40 hadi sura ya 48. Sehemu ndefu sana ambapo unapoisoma, sehemu kubwa yake imetolewa kwa maelezo ya kina zaidi ya hekalu na vipimo vyake na muundo wake na ujenzi wake na kazi yake, na kile kitakachotokea kuwapo humo kama watu wa Mungu kwa mara nyingine tena huja.

Ezeieli sura ya 40 hadi 48. Lakini ninachotaka kufanya ni kuzingatia maandiko kadhaa ya kuvutia ndani ya hilo. Na kwa uwazi, ingawa kuna tofauti, maelezo na kipimo cha hekalu na maelezo ya hekalu katika Ezeieli 40 hadi 48 yanakumbuka kwa uwazi maelezo ya awali, maelezo ya kina ya hekalu katika 1 Wafalme na Tabenakulo nyuma katika Kutoka.

Lakini si hilo tu lina uhusiano na hekalu la Israeli, hivi kwamba Ezeieli kwa njia fulani anasema ahadi ya Mungu ya kukaa pamoja na watu wake Israeli inatimizwa sasa. Ninachotaka utambue ni kwamba hii pia ina viunganishi vya wazi vya kurudi kwenye Bustani ya Edeni, kurudi kwenye nafasi ya kimungu au patakatifu kutoka kwenye Mwanzo sura ya 1 na 2. Kwa hiyo kwa mfano, Ezeieli sura ya 43 na mstari wa 1. Umuhimu wa sehemu hii ni baada ya maelezo ya kina ya uundaji na ujenzi wa hekalu na jinsi litakavyokuwa na sura na maelezo ya kila mahali na sehemu tofauti, na sehemu zote tofauti na nyuso tofauti. samani, mambo yote ambayo ungetarajia katika maelezo ya hekalu. Hilo linapofanywa hatimaye, katika sura ya 43 na mstari wa 1, na kwa njia, Ezeieli 40 hadi 48 ni aina ya maono ya aina ya apocalyptic.

Ezekieli anaona jambo hilo katika maono. Hakika amesafirishwa kupitia tukio la maono na kiumbe wa mbinguni na kuonyeshwa mambo haya. Lakini kisha kuanzia sura ya 43 na mstari wa 1, kisha yeye, kiumbe huyu wa kimalaika ambaye anamwongoza Ezekieli kwenye aina hii ya safari ya maono, akanileta kwenye lango, lango lililoelekea mashariki, na hapo utukufu wa Mungu wa Israeli ulikuwa ukija kutoka mashariki.

Sauti hiyo ilikuwa kama sauti ya maji yenye nguvu na nchi iling'aa kwa utukufu wake. Kwa hiyo sasa katika sura ya 40 hadi 42, kwa kuwa sasa hekalu limejengwa na kuelezewa, sasa liko tayari kwa utukufu wa Mungu kutulia juu yake tena kwa njia ile ile katika Mwanzo sura ya 1 na ya 2, mara uumbaji ulikuwa umejengwa, hekalu la uumbaji, sasa Mungu anaweza kupumzika, uwepo wake unaweza kutulia katika hekalu lake. Kwa hiyo sasa uwepo wa Mungu, utukufu wake unakuja kukaa tena na kutulia katika hekalu lake.

Lakini ninachotaka kuzingatia, kipengele kimoja tu cha kuvutia ambacho nataka uzingatie ni nukuu ya mwelekeo hapa kwamba analetwa kwenye lango la hekalu linalotazama mashariki na kwamba uwepo wa Mungu unatoka mashariki kuingia hekaluni. Hiyo inakumbuka, ikiwa unakumbuka kwa kushangaza, ukweli kwamba, na nadhani hii ni ya makusudi, ukweli kwamba nyuma katika Mwanzo sura ya 3, wakati Adamu na Hawa walifukuzwa kutoka bustani, walifukuzwa kutoka kwa mlango wa mashariki. Na malaika wawili waliwekwa, makerubi wawili wakiwekwa kwenye lango, kwenye lango la mashariki, kulinda uwepo wa Mungu.

Sasa kuwapo kwa Mungu kwafika tena kupitia lango la mashariki, lango la mashariki, ili kukaa katika hekalu lake. Ni wazi, tena, hii inadokeza kwamba Bustani ya Edeni ilikusudiwa kuwa hekalu, makao ya Mungu. Kwa hiyo sasa utukufu wa Mungu,

uwepo wake, unakaa katika hekalu lake kupitia upande wa mashariki, kwa njia ile ile Adamu na Hawa walifukuzwa kutoka kwenye mwingilio wa mashariki wa hekalu.

Kuna maandiko mengine katika Ezeieli ambayo yanapendekeza kwamba bustani au hekalu ina maana ya kuakisi bustani ya Edeni. Kwa hivyo kwa mfano, katika sura ya 47, kisha yeye, tena yule kiumbe wa malaika anayemwongoza Ezeieli kwenye safari hii ya maono ya hekalu, akanirudisha kwenye mwingilio wa hekalu na kulikuwa na maji yakitiririka kutoka chini ya kizingiti cha hekalu kuelekea mashariki, kwa maana hekalu lilitazama mashariki. Na maji yalikuwa yakitiririka kutoka chini ya mwisho wa kusini wa kizingiti cha hekalu, kusini mwa madhabahu.

Kwa hiyo angalia lugha hii ya maji, mto unaotiririka kutoka hekaluni, kama vile ilivyokuwa kutoka Edeni, nyuma katika Mwanzo sura ya 2. Kisha akanileta nje kwa njia ya lango la kaskazini na kunizunguka kwa nje hadi lango la nje linaloelekea mashariki, nayo maji yalikuwa yakitoka upande wa kusini. Na tena, anapotembea, anapofanya ziara hii, maji yanazidi kuwa chini na zaidi na mto unakuwa mpana zaidi, hivi kwamba hatimaye katika mstari wa 5 hawezi hata kuuvuka. Mstari wa 7, na niliporudi nikaona kwenye ukingo wa mto miti mingi sana upande huu na huu.

Akaniambia, Maji haya yanatiririka kuelekea nchi ya mashariki na kushuka mpaka Araba, nayo yakiingia katika bahari hiyo, bahari ya maji yaliyotuada, yatakuwa safi. Popote mto ule uendapo, kila kiumbe hai kiendacho kitaishi. Na kutakuwa na samaki wengi mara maji haya yatakapofika huko.

Habari njema kwa wale mnaopenda kuvua samaki. Itakuwa safi na kila kitu kitaishi ambapo mto huenda. Kwa hivyo, ona tena kurudi kwa hali kama Edeni.

Miti itoayo matunda, maji yatoayo uhai, yenye kujaa wanyama wa porini, kwa wazi matazamio na mwonekano wa Bustani ya Edeni. Mstari wa 12, mstari wa mwisho wa

sehemu hii ninayotaka kusoma, kwenye kingo za pande zote za mto kutakua kila aina ya miti ya chakula. Majani yao hayatanyauka wala matunda yake hayatapungua, lakini yatazaa matunda mapya kila mwezi kwa sababu maji kwa ajili yao yanatiririka kutoka mahali patakatifu.

Matunda yao yatakuwa chakula na majani yake yatakuwa ni ya uponyaji. Kwa hiyo hekalu la Mungu, mahali pa uwepo wa Mungu, linaonekana kama mfereji wa baraka na uzima katika uumbaji wote, katika nchi nzima. Hivyo kwa uwazi urejesho wa hekalu unaonyesha kurudi kwa Mwanzo sura ya 1 na 2 na hali kama za Edeni wakati Mungu sasa anatimiza nia yake ya awali kwa wanadamu kukaa na watu wake katika nchi ambayo ni mazingira yanayowafaa, nchi yenye kuzaa matunda na nchi iliyojaa uwepo wa Mungu na utukufu wa Mungu, kama vile ilivyopaswa kuwa katika nia ya Mungu ya awali kwa ajili ya uumbaji na kwamba sura ya 2 ya Mwanzo inataka kuguswa na mwisho wa sura ya 2. ya ufalme.

Tulisema kwamba katika hadithi ya Israeli, ingawa Israeli ilipaswa kuwa ufalme wa makuhani, kulingana na Kutoka, kimsingi agizo la Israeli la kutawala lilipaswa kutimizwa hasa kupitia mfalme wa kizazi cha Daudi. Na kwa hivyo Mungu anamchagua Daudi kama mfalme na Mungu anatoa ahadi kwa Daudi kama njia ambayo Mungu ataweka utawala wake juu ya viumbe vyote. Ilikuwa ni kwa njia ya mfalme wa kizazi cha Daudi kutawala Israeli katika nchi yao.

Hatimaye ni kupitia kwa mfalme wa kizazi cha Daudi ambapo utawala wa Mungu na ukuu wake ungeenezwa katika uumbaji wote katika utimizo wa Mwanzo sura ya 1 na 2. Tulisema mahali pa kuanzia kwa hilo ni 2 Samweli sura ya 7. Huko nyuma katika 2 Samweli 7, Mungu anaahidi kiti cha enzi kisichoisha kwa Daudi, ambacho hufanya kazi kama msingi wa matarajio mengine yote ya kinabii ya mfalme aliyerejeshwa. Na hata cha kufurahisha, ukweli kwamba Daudi alipaswa kujenga nyumba, ingawa babu yake ndiye angejenga nyumba hiyo, hata matarajio ya babu wa Daudi kujenga

nyumba yanaonyesha uhusiano kati ya hekalu na mfalme wa Daudi pia. Tayari katika maandishi kama vile Zaburi sura ya 2, tuliona kwamba utawala wa mfalme wa kizazi cha Daudi ungepaswa kuwa wa ulimwengu wote, tena katika utimizo wa Mwanzo 1 na 2, kwamba utawala wa Mungu ungeenea katika uumbaji wote, kwamba wanadamu wangekuwa makamu wa Mungu kuwakilisha na kueneza utawala Wake katika viumbe vyote.

Mapema hata katika Zaburi 2, tunaona kwamba hiyo ndiyo nia ya mfalme wa kizazi cha Daudi. Lakini tena, nataka kutazama kwa urahisi maandiko machache ya unabii ambayo yanatarajia kwamba wakati wa urejesho, wakati Mungu atakapowarudisha watu wake katika nchi, anapoanzisha hekalu lake, anatengeneza upya vitu vyote, na kuanzisha agano jipya na watu wake, kwamba hilo pia linajumuisha kwa uwazi kuanzishwa upya kwa mfalme wa Daudi, kwamba tena, Mungu atatawala juu ya watu wake kwa kurejesha ahadi yake kwa Daudi. Kwa hiyo, kwa mfano, katika Isaya sura ya 55, "Tazama, kila mtu aliye na kiu, njoni majini, na ninyi msio na fedha, njoni, nunueni na mle.

Njooni, mnunue divai na maziwa bila fedha na bila bei.'" Huu ni wito kwa Israeli jinsi walivyo, kwa kuzingatia matarajio haya na matarajio ya kurejeshwa kutoka uhamishoni. " 'Kwa nini unatumia fedha zako kwa kitu ambacho si mkate au kazi kwa kile kisichoshibisha? Nisikilizeni kwa makini na mle kilicho kizuri na kujifurahisha kwa chakula kizuri. Tegeni masikio yenu na kunijia, sikilizeni ili mpate kuishi.

Nitafanya nanyi agano la milele, upendo wangu thabiti kwa Daudi.'" Kwa hiyo wakati wa kurejeshwa, Mungu ataweka upya au kushika agano Lake Alilofanya na Daudi, kwamba akiwa makamu Wake, mfalme kwenye kiti cha enzi cha Daudi angetawala juu ya Israeli katika utimizo wa Mwanzo 1 na 2 , na kusudi la Mungu kwamba enzi kuu Yake kotekote katika sura ya 3 ya Yeria na utawala Wake wa dunia nzima ungekuwa mfalme na kutawala sasa. 15, tena, andiko lingine linalotazamia

kurejeshwa kutoka uhamishoni kwa hiyo sura ya 33 na mstari wa 15, nitaunga mkono na kusoma mstari wa 14, “‘Siku zinakuja hakika,’ asema Bwana, ‘nitakapotimiza ahadi niliyoifanya kwa nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda. katika nchi.’” Ezeieli sura ya 37 ambayo tayari tumesoma, sura ya 36 na 37, ina vichwa hivi vyote vya kurudishwa kwa watu wa Mungu, agano jipya, uumbaji mpya, kurudishwa kwa nchi, na kurudishwa kwa hekalu katika sura ya 40 hadi 48.

Sasa angalia sura ya 37 na mstari ya 24 na 25, “‘Mtumishi wangu Daudi atakuwa mfalme juu yao,’ juu ya Israeli iliyorejeshwa, “‘nao wote watakuwa na mchungaji mmoja. Watazifuata sheria zangu na kuzishika amri zangu. Wataishi katika nchi niliyompa mtumishi wangu Yakobo, ambamo baba zenu wanaishi.

Wao na watoto wao na watoto wa watoto wao watakaa humo milele, na mtumishi wangu Daudi atakuwa mkuu wao milele.” Kwa hiyo kwa wazi kurudishwa kwa Israeli katika nchi kunahusiana na kuwa na Daudi atawale juu yao akiwa mfalme. Tena, katika utimizo wa Mwanzo 1 na 2, ambapo utawala wa Mungu ungeenea kotekote duniani kupitia makamu Wake. Sasa makamu huyo ni Daudi, ambaye atapanua taifa la Israeli.

Bado kuna vidokezo katika Agano la Kale kwamba utawala huu wa Daudi unapaswa kuwa wa ulimwengu wote, zaidi ya Palestina au taifa la Israeli, lakini hatimaye kuwa wa ulimwengu wote. Tayari tumeona hilo katika Zaburi sura ya 2, ambapo Daudi atapewa miisho ya dunia kuwa milki yake na mataifa yote. Lakini kuna dalili nyingine.

Kwa mfano, Danieli sura ya 7 na mstari wa 14, ambayo tena ni aina ya maono ya apocalyptic ambayo Danieli anayo. Na katika Danieli, sura ya 7 na mstari wa 14, Danieli, kwanza kabisa, katika sehemu ya kwanza ya sura ya 7, anaona maono ya hawa wanyama, hawa wanyama wanne, na kila mmoja anawakilisha falme. Lakini

maono haya ya watu hawa wanne wa kinyama hatimaye yanabadilishwa na maono ya mwana wa binadamu.

Nami nitasoma mstari wa 13 na kisha mstari wa 14 wa Danieli 7. Nilipokuwa nikitazama katika maono ya usiku, nikaona mmoja kama mwana wa binadamu au binadamu, ambayo ni tofauti na hayawani wanne, akija na mawingu ya mbinguni. Akamjia yule mzee, akawekwa mbele yake. Kwake yeye, Mwana wa Adamu alipewa mamlaka na utukufu na ufalme, na watu wote, mataifa na lugha wamtumikie.

Utawala wake ni mamlaka ya milele ambayo haitapita. Ufalme wake ni ule ambao hautaangamizwa kamwe. Kwa hivyo angalia huyu mwana wa Adamu ambaye ana miunganisho ya mada za Daudi na ahadi ya agano la Daudi aliyopewa Daudi, na itachukuliwa baadaye, kwa hakika, katika Agano Jipya.

Mwana wa Adamu huyu amepewa mamlaka au ufalme wa ulimwengu mzima, tena, katika utimilifu wa ahadi ya Mwanzo 1 na 2, kwamba makamu wa watawala wa Mungu wangetawala kama mwakilishi wake juu ya viumbe vyote. Sasa huyu mwana wa Adamu anachukua nafasi yake kama makamu wa mtawala wa Mungu, ambaye sasa amepewa mamlaka na utukufu na ufalme juu ya mataifa yote. Na utawala huu utakuwa wa milele.

Labda hata ukweli kwamba sasa amepewa mamlaka juu ya hawa wanyama wanne labda pia huakisi lugha ya uumbaji ya utawala wa Adamu juu ya mnyama wa mwituni na juu ya mnyama wa uumbaji. Kwa hiyo Danieli sura ya 7 inachukua utawala na ufalme na mada ya kutawala inayopatikana katika maandiko ya kinabii katika uhusiano na Daudi, lakini sasa inapanua juu ya uumbaji wote. Zekaria sura ya 9 na 10, tunasoma pia juu ya utawala wa ulimwengu wote wakati Zekaria, tena, akitarajia wakati wa urejesho, "Furahi sana, Ee binti Sayuni! Piga kelele, Ee binti Yerusalemu!

Tazama, mfalme wako anakuja kwako, mwenye ushindi na mshindi, mnyenyekevu na amepanda punda, mwana-punda.

Atalikatilia mbali gari la vita kutoka kwa Efraimu na farasi wa vita kutoka Yerusalemu, na upinde wa vita utakatiliwa mbali. Ataamuru amani kwa mataifa. mamlaka yake itakuwa toka bahari hata bahari, toka mto hata miisho ya dunia.” Na hata Ezeieli sura ya 14 na mstari wa 9, sura ya mwisho kabisa inaisha, samahani, Zekaria anamalizia, sura ya 14 mstari wa 9 , inaishia kwa kutaja kuwa Bwana atakuwa mfalme juu ya dunia yote.

Hivyo ni kupitia kwa mfalme, mfalme wa kizazi cha Daudi, kwamba hatimaye ufalme wa Mungu, kama makamu wa mtawala wa Mungu, ufalme wa Mungu na utawala wake utaenea kote na kutambuliwa katika uumbaji wote. Kumbuka, kwa sababu ya dhambi, uumbaji sasa ni ufalme wa Shetani, na wanadamu chini ya nguvu za Shetani, wanamwagilia utawala wao na kufanya hivyo kwa kumpinga mfalme wa kweli. Lakini sasa tunaona hali ambapo Mungu atairudisha dunia kuwa ufalme wake wa kweli na kuifanya kuwa ufalme wake, naye ataitawala kupitia makamu wake Daudi katika kurudisha hali za uumbaji katika Mwanzo sura ya 1 na 2. Na kwa hiyo hilo linapotukia, andiko la unabii basi laonyesha kwamba Israeli itakaporudishwa, ndipo watakuwa nuru kwa mataifa yote.

Mara tu watu wa Mungu watakorudishwa katika utimizo wa ahadi iliyotolewa kwa Ibrahimu na hatimaye katika utimilifu wa uumbaji wote katika Mwanzo 1 na 2, sasa mataifa yote yatatambua enzi kuu na utukufu wa Mungu. Kwa hivyo, manabii basi, manabii walitarajia wakati kama sehemu ya kuendelea na harakati ya hadithi, manabii walitarajia wakati huo katika utimilifu wa Mwanzo 1 na 2, lakini pia katika utimilifu wa hadithi ya Israeli, wakati uliotazamiwa wakati Israeli itarejeshwa, ambapo agano litarejeshwa na Israeli, Israeli watarejeshwa kwenye nchi katika utimilifu wa nia mpya ya Edeni, na kuwa nchi mpya ya Edeni. matunda na baraka.

Mfalme wa kizazi cha Daudi atatawala juu yao na kueneza utawala wa Mungu katika viumbe vyote.

Hekalu litarejeshwa ili kwamba sasa Mungu aweze kukaa katikati yao. Mara hii inapotokea, sasa baraka za wokovu zinaweza kumiminika kwa mataifa yote. Kwa hiyo, kumbuka, Mungu lazima ashughulikie matatizo mawili, tatizo la dhambi ya Israeli na hatimaye ingawa tatizo la viumbe vyote.

Kwa hiyo, Mungu basi, anapowarejesha Israeli katika nchi yake na mfalme wa ukoo wa Daudi akiwatawala katika uumbaji mpya, Edeni mpya, mahali pa baraka, katika uhusiano wa agano jipya la Mungu na Mungu akikaa na watu wake hekaluni tena, ndipo baraka inaweza kumiminika kwa mataifa yote. Uumbaji wote utafanywa upya katika utimilifu wa Mwanzo 1 na 2, katika utimilifu wa nia ya awali ya Mungu kwa watu wake na kwa uumbaji wake kutoka Mwanzo sura ya 1 na 2. Kwa hiyo manabii basi wanatuacha na swali, bado wanaondoka, hadithi bado haijakamilika. Je, matarajio haya yatatimizwaje? Je, kutazamia kwa watu waliorejeshwa tena katika nchi yao, kiumbe kipya, Edeni mpya, na makamu wa Mungu akitawala juu yao, kutaenezaje utawala Wake katika viumbe vyote, pamoja na hekalu la Mungu lililojengwa upya likikaa katikati yao, katika uhusiano wa agano na Mungu, tarajio hilo litatimizwaje? Mungu atatimizaje kusudi lake? Je, ataandikaje hitimisho la hadithi? Naam, tunapaswa kusubiri Agano Jipya ili kuona jinsi hitimisho la hadithi linavyoandikwa.

Na katika mihadhara michache ijayo ambayo tunayo kwenye hadithi, tutazingatia Agano Jipya na jinsi matarajio ya kinabii ya jinsi hadithi itahitimishwa, jinsi hiyo sasa itatimizwa. Huu ulikuwa ni mhadhara wa tatu kati ya sita kuhusu hadithi ya Biblia na Dk. Dave Mathewson.